
Projekt Otevřená věda

Projekt Otevřená věda

Veronika PAROULKOVÁ, moderátorka

Dnešní profil je, řekněme, o mladé nadějně krvi naší vědy. Právě dnes totiž končí po více než dvou letech projekt Otevřená věda, který dal šanci nadějným mladým středoškolákům. Já tady teď vítám profesora Václava Pačese, předsedu Akademie věd České republiky. Dobrý den.

Václav PAČES, předseda, Akademie věd ČR

Dobrý den.

Veronika PAROULKOVÁ, moderátorka

A také studentku Gymnázia Voděradská v Praze Lenku Corllanovou, dobrý den.

Lenka CORLLANOVÁ, studentka Gymnázia Voděradská

Dobrý den.

Veronika PAROULKOVÁ, moderátorka

Pár slovy můžeme představit projekt Otevřená věda? O co se vlastně jedná a kde se vzal ten nápad a co je cílem?

Václav PAČES, předseda, Akademie věd ČR

Projekt Otevřená věda je vlastně projektem, který je financován nebo částečně financován ze zdrojů Evropské unie. Byl to nápad Akademie věd České republiky, inženýrky Dvořákové, která podala návrh na financování a je to poměrně košatý program. Jednak je to program, který se skládá z přednášek pro středoškolské profesory přírodovědných oborů, chemie, fyziky, biologie, ale důležitou součástí toho programu je účast středoškolských studentů na vědecké práci v ústavech Akademie věd, na Přírodovědecké fakultě Univerzity Karlovy, na Fakultě elektrotechnické ČVUT Praha. A spoluúčastní se toho také Česká společnost pro biochemii a molekulární biologie a Krátký film, který z toho dělá takové interaktivní DVD.

Veronika PAROULKOVÁ, moderátorka

Tak a ten projekt už vlastně trvá více než dva roky, splnil vaše očekávání, dá se říci, že nám roste mladá nadějná generace vědců?

Václav PAČES, předseda, Akademie věd ČR

Určitě nám roste. Já bych řekl, celá česká věda se velice dobře zlepšuje a my jsme si vědomi toho, že je zapotřebí, abychom neustále doplňovali mladou krev a tohle to je vlastně jeden z takových přístupů k tomu. My se domníváme, že podchytit pro vědu člověka mladého na vysoké škole je už pozdě, proto se snažíme také zainteresovat středoškoláky, a to je právě cílem tady té části toho projektu.

Veronika PAROULKOVÁ, moderátorka

Podle čeho jste ty studenty vlastně vybírali a, řekněme, jaká byla úroveň jejich znalostí nebo erudovanost?

Václav PAČES, předseda, Akademie věd ČR

Víte, do toho jdou jenom studenti, kteří prostě už o ten svůj obor mají zájem, takže oni všichni jsou výborní. Tam se nedostane někdo, kdo prostě o to nemá zájem, protože to je dobrovolná aktivita. Čili studenti se přihlásí jestli mají zájem, jdou na to pracoviště, a pokud já vím, tak vlastně všichni, jestli tam byly nějaké výjimky, nevím, potom zůstávají u toho svého školitele nebo na tom pracovišti a prostě buď spolu řeší nějaký vědecký program, anebo si dokonce dělají svůj vlastní vědeckou práci pod dohledem nějakého zkušeného pracovníka.

Veronika PAROULKOVÁ, moderátorka

Tak to je případ i Lenky Corllanové. Lenko, vaše práce se týká spektroskopie aktivních galaxií. Téma spíš pro dospělého vědce. Kde vzala, řekněme, šestnácti, sedmnáctiletá dívka ...

Lenka CORLLANOVÁ, studentka Gymnázia Voděradská

To je mi víc.

Veronika PAROULKOVÁ, moderátorka

Vypadáte velmi mladě. Znalosti a vůbec podnět a zájem o něco takového?

Lenka CORLLANOVÁ, studentka Gymnázia Voděradská

No, tak já jsem se o tomto projektu dozvěděla ve škole, to bylo na nástěnce, tak jsem si říkala, že pro mě by to mohla být nová zkušenost, že to vyzkouším a velice se mi to zalíbilo.

Veronika PAROULKOVÁ, moderátorka

A co reakce spolužáků. Nevydělo vás to třeba, dejme tomu, třeba z kolektivu?

Lenka CORLLANOVÁ, studentka Gymnázia Voděradská

Ne, to vůbec, to vůbec.

Veronika PAROULKOVÁ, moderátorka

Takže spíš vás podporovali.

Lenka CORLLANOVÁ, studentka Gymnázia Voděradská

Hmm.

Veronika PAROULKOVÁ, moderátorka

A chcete se třeba dál věnovat vědě jako svému povolání, motivovalo vás to?

Lenka CORLLANOVÁ, studentka Gymnázia Voděradská

To určitě, chci studovat Matematicko-fyzikální fakultu.

Veronika PAROULKOVÁ, moderátorka

A když si třeba vezmete ty zkušenosti, které jste zažila právě v rámci tohoto projektu, byly pro vás cenné?

Lenka CORLLANOVÁ, studentka Gymnázia Voděradská

Určitě, protože vlastně ta fyzika už to není jenom ta suchá fyzika v těch učebnicích, ale je vidět, že opravdu se to používá v reálném světě.

Veronika PAROULKOVÁ, moderátorka

Pane profesore, jaké dostali vlastně studenti šance, přinese jim to třeba i pracovní příležitosti do budoucna, dejme tomu, na půdě akademie nebo i v zahraničí?

Václav PAČES, předseda, Akademie věd ČR

To víte, že ano. Když se některý student nebo studentka osvědčí a potom studují vysokou školu, no, tak už budou dál chodit pravděpodobně pracovat do toho ústavu a s těmi kolegy už se seznámili, takže mají velmi dobrou šanci, že potom třeba mohou pracovat i v tom doktorském studiu.

Veronika PAROULKOVÁ, moderátorka

Otázka trochu ožehavá. Bude vůbec v budoucnu Česká republika mít na kvalitní mladé vědce? Nehrozí nám třeba takový ten typický odliv mozků? Dneska psaly Hospodářské noviny o tom, jak nám odcházejí lékaři a podobně. Nehrozí něco podobného i kvalitním vědcům?

Václav PAČES, předseda, Akademie věd ČR

Já si nemyslím, že je to tak, že by hrozilo. Víte, v kariéře vědce je velmi důležitá jedna věc, a sice, že jde na zkušenou do světa. Tak jak dříve chodili tovaryši, tak teďko jsou to vědeckí pracovníci, když skončí svůj doktorát, tak prakticky vždycky jdou na rok, na dva až na pět let do zahraničí.

Veronika PAROULKOVÁ, moderátorka

A vracejí se?

Václav PAČES, předseda, Akademie věd ČR

Tak, já jsem velmi překvapen tím, že nakonec velká většina se jich vrací, ne všichni, ale tak to prostě ve vědě je, když tam mají lepší podmínky, tak tam zůstanou. Dneska už tam nemusí zůstat, takže emigrují, mohou se vrátit zpátky mohou spolupracovat s domácím pracovištěm, takže já to nevidím jako zásadní problém. Problém to je pochopitelně, protože ty jejich platy jsou stále ještě velmi nízké, ale nemám pocit, že by to byl nějaký zásadní problém.
Veronika PAROULKOVÁ, moderátorka

Lenko, asi je těžké ptát se vás dneska, ale lákalo by vás spíš práce v zahraničí, anebo taková spolupráce, o které mluvil pan profesor? Uvažujete o něčem takovém?
Lenka CORLLANOVÁ, studentka Gymnázia Voděradská

No, takto jsme nepřemýšlela, opravdu.
Veronika PAROULKOVÁ, moderátorka

Když si vezmeme, co ukázal třeba ten /nesrozumitelné/ projekt Otevřená věda, dejme tomu, v jakých oborech máme největší naděje, co se našim mladým lidem nejvíce daří na poli vědy?
Václav PAČES, předseda, Akademie věd ČR

No, tak zrovna astronomie, česká astronomie je jedním z nejlepších našich oborů. V tom skutečně jsme, řekl bych, partnery těch nejlepších pracovišť. Vstoupili jsme do Evropské jižní observatoře, to znamená, můžeme pracovat vlastně na současném nejlepším dalekohledu na světě v Chile. Máme velice dobré matematiky, no, a co velmi podporujeme teď, je oblast chemie a oblast biologických věd.
Veronika PAROULKOVÁ, moderátorka

Jedna věc jsou určitě nadaní a mladí studenti, druhá věc jsou kvalitní pedagogové, kteří to nadání odhalí a ty studenty správně motivují a vedou dál. Zaměřujete se třeba nějak i na vzdělávání právě, dejme tomu, středoškolských profesorů?
Václav PAČES, předseda, Akademie věd ČR

Ano. To je právě součástí také toho projektu Otevřená věda. Každý rok děláme v Nových Hradech nejenom přednáškové kurzy pro středoškolské profesory těch přírodovědných oborů, ale i praktické kurzy, laboratorní kurzy, jednoduché experimenty, takže skutečně oni potom mohou předávat takovou tu zkušenost praktickou těm studentům, a pokud já vím teda, tak to má velmi dobrý vliv na ten výukový proces na školách.
Veronika PAROULKOVÁ, moderátorka

A už jenom velmi stručně. Chystáte do budoucna další podobný projekt, jako teď byla Otevřená věda?
Václav PAČES, předseda, Akademie věd ČR

Je to trochu problém, protože to financování tohoto projektu končí. My se budeme snažit získat další finanční prostředky právě zase v rámci těch strukturálních fondů z Evropské unie.
Veronika PAROULKOVÁ, moderátorka

Pane profesore, děkuji, že jste přišel a vám, Lenko, přeju hodně úspěchů, ať se vám studia vydaří i budoucí kariéra. Děkuji vám, na shledanou.
Václav PAČES, předseda, Akademie věd ČR

Na shledanou.
Lenka CORLLANOVÁ, studentka Gymnázia Voděradská

Na shledanou.